

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

23 mei 2017

WETSONTWERP

**tot hervorming van regelingen inzake
transgenders wat de vermelding van een
aanpassing van de registratie van het geslacht
in de akten van de burgerlijke stand en de
gevolgen hiervan betreft**

AMENDEMENTEN

ingediend in plenaire vergadering

Zie:

Doc 54 **2403/ (2016/2017):**

001: Wetsontwerp.

002 en 003: Amendementen.

004: Verslag.

005: Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

23 mai 2017

PROJET DE LOI

**réformant des régimes relatifs aux personnes
transgenres en ce qui concerne la mention
d'un changement de l'enregistrement du sexe
dans les actes de l'état civil et ses effets**

AMENDEMENTS

déposés en séance plénière

Voir:

Doc 54 **2403/ (2016/2017):**

001: Projet de loi.

002 et 003: Amendements.

004: Rapport.

005: Texte adopté par la commission.

6407

Nr. 17 VAN DE HEER **HELLINGS**
(in hoofdorde)

Art. 3

In het ontworpen artikel 62bis, § 11, vervangen door de volgende bepaling:

“§ 11. Als de betrokkene jonger is dan zestien jaar, worden de bij deze wet vastgestelde rechten uitgeoefend door de ouders die het gezag over de minderjarige uitoefenen of door zijn voogd.

De minderjarige betrokkene die tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat kan worden geacht, kan de in deze wet opgesomde rechten zelfstandig uitoefenen.

De minderjarige betrokkene die ouder is dan zestien jaar, kan de in deze wet opgesomde rechten zelfstandig uitoefenen.”.

VERANTWOORDING

Minderjarigen ouder dan zestien jaar zouden krachtens het wetsontwerp de wijziging van hun geregistreerd geslacht slechts kunnen aanvragen na een diagnosestelling door een behandelende kinder- en jeugdpsychiater. Deze moet een verklaring voorleggen waarin wordt geconcludeerd dat de minderjarige “de voortdurende overtuiging heeft dat het geslacht vermeld in zijn akte van geboorte niet overeenkomt met zijn innerlijk beleefde genderidentiteit”. Deze voorwaarde blijft een schending van de internationale verplichtingen inzake mensenrechten, op grond waarvan de medicalisering en de verplichte diagnosestelling laakbaar zijn.

In de memorie van toelichting van het wetsontwerp wordt dit element voorgesteld als een onderzoek van het onderscheidingsvermogen van de minderjarige. In de tekst zelf van het wetsontwerp gaat het echter wel degelijk om een oordeel van de psychiater over de perceptie die de betrokkene heeft van zijn genderidentiteit, dus om een diagnosestelling hierover.

Voorts is het onduidelijk wat bedoeld wordt met “behandelende arts”. Hoe lang moet een minderjarige transgender worden behandeld alvorens de betrokken arts als behandelende arts kan worden beschouwd? Bovendien worden niet alle transgenders behandeld door een kinder- en jeugdpsychiater,

N° 17 DE M. **HELLINGS**
(en ordre principal)

Art. 3

Dans l'article 62bis proposé, remplacer le § 11 par la disposition suivante:

“§ 11. Si l'intéressé a moins de seize ans, les droits fixés par la présente loi sont exercés par les parents exerçant l'autorité sur le mineur ou par son tuteur.

Les droits énumérés dans cette loi peuvent être exercés de manière autonome par l'intéressé mineur qui peut être estimé apte à apprécier raisonnablement ses intérêts.

Les droits énumérés dans cette loi peuvent être exercés de manière autonome par l'intéressé mineur qui a plus de seize ans.”.

JUSTIFICATION

Les mineurs de plus de 16 ans ne pourraient, en application du projet de loi, demander la modification de leur genre enregistré, qu'après avoir obtenu un diagnostic d'un pédopsychiatre traitant. Celui/celle-ci doit produire une attestation concluant que le mineur “a la conviction durable que le sexe mentionné dans son acte de naissance ne correspond pas à son identité de genre vécue intimement.” Cette condition continue à violer les obligations internationales en matière des droits humains qui condamnent la médicalisation et l'obligation de diagnostic.

Dans l'exposé des motifs du projet de loi, ce point est présenté comme un examen de la capacité de discernement du mineur. Cependant, dans le texte du projet de loi lui-même, il s'agit bien d'un jugement du psychiatre sur la perception qu'il a de son identité de genre, c'est à dire d'un diagnostic sur ce point.

Ce qu'on entend par “médecin traitant” reste aussi peu clair. Combien de temps une personne trans mineure doit-elle être traitée avant que le médecin concerné puisse être qualifié de médecin traitant? De plus, toutes les personnes trans mineures ne sont pas traitées par un pédopsychiatre,

wat deze vermelding des te overbodiger en contraproductiever maakt.

Dit amendement beoogt deze bepaling te vervangen door de bepaling die staat in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt wat de vertegenwoordiging van minderjarigen betreft (artikel 12), op voorwaarde dat wordt uitgegaan van het vermoeden dat zestienjarigen bekwaam zijn. Het is immers volkomen absurd om in strengere beschermingsmaatregelen te voorzien voor de wijziging van het geregistreerd geslacht, wat een louter administratieve procedure is met alleen maar positieve gevolgen, dan voor potentieel dodelijke medische behandelingen.

ce qui renforce le caractère superflu et contre-productif de cette mention.

Le présent amendement remplace cette disposition par celle prévue dans la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient relative à la représentation des personnes mineures (art.12), sous réserve d'une présomption de capacité des personnes ayant atteint l'âge de seize ans. Il est en effet manifestement incohérent d'introduire des mesures de sauvegardes plus sévères à l'égard de la modification du genre enregistré, qui est une procédure purement administrative aux conséquences exclusivement positives, qu'à l'égard de traitements médicaux potentiellement mortels.

Benoit HELLINGS (Ecolo-Groen)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 18 VAN DE HEER **HELLINGS**
(in ondergeschikte orde)

Art. 3

In § 11, eerste lid, de woorden “mits overhandiging bij de aangifte van een verklaring van een kinder- en jeugdpsychiater, in de hoedanigheid van behandelende arts, die bevestigt dat de betrokkene de voortdurende overtuiging heeft dat het geslacht vermeld in zijn akte van geboorte niet overeenkomt met zijn innerlijk beleefde genderidentiteit” **vervangen door de woorden** “mits overhandiging bij de aangifte van een verklaring van een behandelende arts of psycholoog, die bevestigt dat de betrokkene de overtuiging heeft dat het geslacht vermeld in zijn akte van geboorte niet overeenkomt met zijn innerlijk beleefde genderidentiteit.”.

VERANTWOORDING

Tijdens de hoorzitting bepleitten alle sprekers om zo min mogelijk drempels in te bouwen voor de 16- en 17-jarigen. Als er toch wordt gekozen om een verklaring (over het onderscheidingsvermogen) van een extern deskundige op te leggen als voorwaarde, dan best elke deskundige die deze verklaring kan opstellen: niet enkel een kinder- of jeugdpsychiater, maar ook een huisarts of een psycholoog.

N° 18 DE M. **HELLINGS**
(en ordre subsidiaire)

Art. 3

Dans le § 11, alinéa 1er, remplacer les mots “en remettant une attestation établie en qualité de médecin traitant, par un pédopsychiatre qui confirme que l’intéressé a la conviction durable que le sexe mentionné dans son acte de naissance ne correspond pas à son identité de genre vécue intimement” **par les mots** “en remettant une attestation établie par un médecin traitant ou un psychologue, qui confirme que l’intéressé a la conviction que le sexe mentionné dans son acte de naissance ne correspond pas à son identité de genre vécue intimement”.

JUSTIFICATION

Au cours des auditions, tous les orateurs ont plaidé pour que l’on dresse le moins d’obstacles possible pour les jeunes âgés de 16 et 17 ans. Si l’on choisit malgré tout d’imposer la condition d’une attestation (sur la capacité de discernement) établie par un expert externe, il est alors préférable de prévoir que tout expert peut établir cette attestation: non seulement un pédopsychiatre, mais aussi un médecin généraliste ou un psychologue.

Benoit HELLINGS (Ecolo-Groen)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)